

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 21. maj 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Øget fleksibilitet for ophold efter fasttrackordningens korttidsspor, udvidelse af jobskiftereglen og ændring af kravet om dansk bankkonto)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget. Udlændinge- og integrationsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, SF's medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-4, og Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5 og 6.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DD, M, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af udlændinge- og integrationsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af udlændinge- og integrationsministeren og Enhedslisten stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af SF stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det af udlændinge- og integrationsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (SIU) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

Socialistisk Folkepartis medlemmer og Enhedslistens medlem af udvalget stemmer selvfølgelig imod afskaffelsen af kravet om, at udlændinges løn skal udbetales til en dansk bankkonto for en række erhvervsopholdsordninger, og at tidsfristen for at oprette en dansk bankkonto forlænges fra 90 til 180 dage på alle andre erhvervsordninger. Lovforslaget vil medføre øget misbrug af udenlandsk arbejdskraft og social dumping, da det bliver sværere for myndighederne at føre kontrol med, om udenlandske arbejdstagere får den korrekte løn. Desuden vurderer myndighederne selv, at det vil blive meget sværere for politiet at opdage, efterforske og strafforfølge sager om hvidvask, terrorfinansiering m.v., hvis udlændinges løn kan udbetales til en udenlandsk bankkonto jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 262, folketingsåret 2023-24, og Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 261, folketingsåret 2023-24.

Lovforslaget er fremsat uden nogen dokumentation for, at der skulle være et problem med at få oprettet en dansk bankkonto inden for 90 dage. Faktisk viser en uvildig undersøgelse, at det kan gøres på 18 til 20 arbejdsdage, jf. L 147 – bilag 11. Selv hvis der opstår udfordringer i processen, f.eks. i form af manglende oplysninger eller dokumenter, er der således ca. 70 dage til at få styr på disse udfordringer. Det bør derfor være muligt for udenlandske arbejdstagere at få oprettet en dansk bankkonto inden for den nuværende tidsfrist på 90 dage. SF har derfor stillet ændringsforslag om at fastholde fristen for at oprette en dansk bankkonto på de nuværende 90 dage, og Enhedslisten støtter op om dette.

Samtidig har både erhvervsministeren og udlændinge- og integrationsministeren svaret, at de ikke synes, at den undersøgelse, som Finanstilsynet er i gang med, om, hvorvidt hvidvask og terrorfinansiering. Svar til Folketinget fra udlændinge- og integrationsministeren og justitsministeren viser således, at lovforslaget vil gøre det sværere for politiet at opdage, efterforske og strafforfølge sager om hvidvask og terrorfinansiering m.v. Det vurderer både PET, Rigspolitiet, National Enhed for Særlig Kriminalitet og Hvidvasksekretariatet, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 262, folketingsåret 2023-24, og Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 261, folketingsåret 2023-24.

Således vil lovforslaget medføre, at det bliver nemmere for kriminelle at hvidvaske deres penge og anvende dem til at finansiere terroraktiviteter, f.eks. under dække af at det er udbetalinger af løn til udenlandske medarbejdere. Og det vil blive meget sværere for de danske myndigheder at opdage, efterforske og straffe de kriminelle herfor. Desuden vurderer PET og Hvidvasksekretariatet i den nationale strategi for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering, at der er stor risiko for, at kriminelle udnytter lovlige virksomhedsstrukturen til at udføre hvidvask og terrorfinansiering. Det vil blive meget lettere for kriminelle, hvis virksomheder fremover får mulighed for at udbetale udlændinges løn til en udenlandsk bankkonto, hvilket bl.a. Socialdemokratiet i andre sammenhænge offentligt kraftigt advarer imod og ønsker at bekæmpe.

Derudover advarer flere eksperter også imod konsekvenserne af at lempe på kravene om en dansk bankkonto. Både arbejdsmarkedsforsker Laust Høgedahl fra CARMA og Jens Arnholtz fra FAOS advarer offentligt mod at droppe den danske bankkonto (»Regeringen vil fjerne krav til udenlandske arbejdere: Myndighed advarer imod nyt smuthul«, Fagbladet 3F, den 15. marts 2024). De vurderer, at lovforslaget vil åbne døren for døren for svindel og udnyttelse af udlændinge i danske job, og at det kan blive meget svært for myndighederne, politiet og andre at kontrollere, om den løn, der står på lønsedlen, rent faktisk bliver udbetalt til den rette. Desuden mener Laust Høgedahl og Transparency International, at lovforslaget vil medføre mere arbejdskriminalitet, hvor udenlandske medarbejdere bliver presset til at betale deres løn tilbage, jf. L 147 – bilag 7, folketingsåret 2023-24.

Center mod Menneskehandel har ligeledes kendskab til flere sager, hvor migranter udsat for menneskehandel har fået indsat deres løn på en dansk bankkonto og efterfølgende er blevet anmodet om at hæve en stor del af deres løn og betale den tilbage til arbejdsgiver, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, L 147 – svar på spørgsmål 1, 2023-24. Det fremgår desuden af »Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask«, at både danskejede og udenlandskejede virksomheder misbruger tvangsarbejdere via menneskehandel. Risikovurderingen henviser bl.a. til, at bagmændene anvender beløbsordningen til at ansætte tvangsarbejdere via opdigtede stillinger og falske kontrakter, og at lønnen og udlændinges bankkonti kontrolleres af bagmændene (»Den

Nationale Risikovurdering af Hvidvask«, Hvidvasksekretariatet, Politi, 2022, side 65).

Hvis lønnen fremover kan udbetales til en udenlandsk bankkonto, vil det være meget nemmere for bagmænd i menneskehandelssager at sikre sig kontrol over den løn, som migranterne er berettiget til, og det vil være markant sværere for SIRI og andre myndigheder at opdage dette. SIRI påpeger selv i et svar til Folketinget, at de ikke har erfaring med at kontrollere, hvem der har oprettet en udenlandsk bankkonto, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 281, folketingsåret 2023-24.

SIRI har tidligere over for Folketinget forklaret, hvorfor kravet om en dansk bankkonto er vigtigt for deres arbejde. I et svar til Folketinget skriver SIRI, at med kravet om en dansk bankkonto kan det kontrolleres, om der forekommer overførsler til andre konti her i Danmark eller udlandet, herunder tilbagebetalinger til arbejdsgiver eller bankhævninger, hvilket tyder på, at arbejdstager rent faktisk ikke får den løn, som fremgår af ansættelseskontrakten, jf. Beskæftigelsesudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 107, folketingsåret 2022-23, 2. samling, og Udlændinge- og Integrationsudvalget, L 92 – svar på spørgsmål 7, folketingsåret 2020-21.

Hvis kravet om en dansk bankkonto bortfalder, påpeger SIRI, at deres primære kontrolmetode er kontrol af lønsedler og kontrol af det beløb, der indberettes til eIndkomst. Den dugfriske sag om underbetaling af udlændinge på Storstrømsbroen viser dog, at det ikke er tilstrækkeligt med denne type af kontrol. I sagen på Storstrømsbroen foregik der systematisk snyd med lønsedler og indbetalinger af løn. Derfor vil tjek af lønsedler og eIndkomst ikke fange denne snyd. Det er nødvendigt med let adgang til at kontrollere arbejdstagernes bankkonti for at opdage, om det er det rette beløb, der sættes ind, og om der sker systematisk videreførsel af penge eller returkommission.

SF og EL mener, at det er vigtigt, at der gælder de samme krav og kontrolforanstaltninger for fasttrackcertificerede virksomheder og deres udenlandske medarbejdere som for alle andre virksomheder og udlændinge. Selv om en virksomhed er fasttrackcertificeret, er dette ikke en garanti for ordnede forhold. Det gælder særlig ikke inden for de brancher, hvor der er høj risiko for social dumping. F.eks. har 3F's Byggegruppe afsluttet sager omkring underbetaling af udenlandsk arbejdskraft på en lang række af de fasttrackcertificerede virksomheder. SF har derfor stillet ændringsforslag om, at udlændinge, der ansættes inden for risikobrancher, stadig skal have deres løn udbetalt til en dansk bankkonto, selv om de ansættes via fasttrackordningens beløbsspor. Enhedslisten støtter op om dette ændringsforslag.

Ændringsforslaget omkring at fastholde bankkontokravet for udlændinge i risikobrancher på fasttrackordningens beløbsspor vil desuden afbøde de værste konsekvenser af lovforslaget i forhold til hvidvask og menneskehandel. Det skyldes, at de brancher, hvor der er stor risiko for social dumping, er de samme brancher, hvor der er risiko for, at kriminelle udnytter virksomheder til hvidvask, jf. publikationen af Hvidvasksekretariatet, side 51 og 58, og hvor der oftest foregår menneskehandel, jf. side 65.

Det er også fuldstændig uforståeligt, at regeringen foreslår, at lovforslaget får tilbagevirkende kraft, således at tredjelandsborgere, der allerede har fået arbejds- og opholdstilladelse efter nugældende regler om kravet om en dansk bankkonto, også omfattes af eller fritages for kravet om en dansk bankkonto, og således at fristen herfor forlænges fra 90 til 180 dage. Disse udenlandske medarbejdere er allerede i arbejde i landet og får allerede udbetalt lønnen til en dansk bankkonto. Derfor er der ikke noget, der ligger til hinder for, at deres løn fortsat udbetales til en dansk bankkonto. Enhedslisten har derfor stillet ændringsforslag om, at loven ikke skal indføres med tilbagevirkende kraft, og SF støtter op om dette.

SF og EL stemmer for forslaget om at øge fleksibiliteten for ophold efter fasttrackordningens korttidsspor, når opholdet fortsat ikke må overstige 90 arbejdsdage i landet pr. år. SF og Enhedslisten stemmer desuden for forslaget om at udvide jobskiftreglen til også at omfatte situationer, hvor udenlandske arbejdstagere ønsker at skifte opholdsordning under et igangværende ansættelsesforhold.

4. Ændringsforslag

Ændringsforslag

Til § 1

Af *udlændinge- og integrationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SIU):

1) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 9 a, stk. 11, 1. pkt., ændres »stk. 2, nr. 1-10, 13 og 14, og stk. 3« til: »stk. 2, nr. 1-10, 13 eller 14, eller stk. 3«, og »aftale eller fået tilbud om et nyt ansættelsesforhold, kan efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af det nye ansættelsesforhold« ændres til: »aftale, fået tilbud om et nyt ansættelsesforhold eller ønsker at skifte opholdsgrundlag under et igangværende ansættelsesforhold i henhold til stk. 2, nr. 1-10, 13 eller 14, eller stk. 3, kan efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse«.

[Lovteknisk præcisering]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (EL og ALT):

2) Efter nr. 5 indsættes:

»01. I § 9 a, stk. 25, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Endvidere skal udbetaling af løn til en udlænding, der gives opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 4 eller nr. 14, litra a, b, c, eller d, ske til en dansk bankkonto, såfremt udlændingen er beskæftiget inden for følgende brancher: byggeri- og anlæg, landbrug, skovbrug og gartneri, rengøring, herunder vinduespudsning, hotel- og restauration eller transport.«

[Specifikke brancher, som ikke undtages bankkontokravet]

3) Nr. 6 udgår.

[Forlængelse af tidsfristen udgår]

4) Efter nr. 6 indsættes:

»02. I § 9 a, stk. 25, 3. pkt., ændres »1. og 2. pkt.« til: »1. og 3. pkt.«

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 2]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF, LA og ALT):

Til § 2

5) Efter »2024« indsættes: », jf. dog stk. 2«.

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 6]

6) Som *stk. 2* indsættes:

»Stk. 2. § 1, nr. 5-7, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.«

[Forslag om en overgangsordning]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre henvisningerne i § 9 a, stk. 11, 1. pkt., fra »og« til »eller«, hvorved det af lovtekniske årsager præciseres, at der ikke er tale om en kumulativ opremsning, men en alternativ opremsning. Det tydeliggøres derved, at det vil være tilstrækkeligt, at udlændingen har opholdstilladelse efter en af de angivne bestemmelser for at blive omfattet af jobskiftereglen, hvilket tillige har været hensigten med bestemmelsen. Der er alene tale om en lovteknisk præcisering, der ikke har en materiel betydning.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at der efter lovforslagets § 1, nr. 5, tilføjes et nyt nummer, om, at specifikke brancher ikke undtages fra bankkontokravet, uanset at de er omfattet af de erhvervsordninger, som med lovforslaget undtages fra kravet om oprettelse af en dansk bankkonto. Ændringen vil betyde, at udlændinge, der har opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 4 (forskerordningen), nr. 14, litra a (fasttrackordningens beløbsspor), nr. 14, litra b (fasttrackordningens forskerspor), nr. 14, litra c (fasttrackordningens uddannelsesspor eller nr. 14, litra d (fasttrackordningens korttidsspor), fortsat er omfattet af reglerne om, at udbetaling af løn skal ske til en dansk bankkonto, i de tilfælde, hvor udlændingen er beskæftiget inden for følgende brancher: byggeri- og anlæg, landbrug, skovbrug og gartneri, rengøring, herunder vinduespudsning, hotel- og restauration eller transport.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 6, udgår. Der er tale om en konsekvensændring, som følge af at den foreslåede bestemmelse om at forlænge tidsfristen for at oprette en dansk bankkonto fra 90 dage til 180 dage ikke længere skal indgå i lovforslaget. Ændringen vil

således betyde, at fristen for at oprette en dansk bankkonto vil forblive på 90 dage.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre henvisningen i § 9 a, stk. 25, 3. pkt., fra 1. og 2. pkt. til 1. og 3. pkt. Der er tale om en konsekvensændring, som følge af at det i ændringsforslag nr. 2 foreslås at indsætte et nyt punktum efter § 9 a, stk. 25, 1. pkt., om, at specifikke brancher ikke undtages fra bankkontokravet, uanset at de er omfattet af de erhvervsordninger, som med lovforslaget undtages fra kravet om oprettelse af en dansk bankkonto.

Til nr. 5 og 6

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding efter en række erhvervsordninger. Det drejer sig bl.a. om følgende erhvervsordninger: positivlisten (§ 9 a, stk. 2, nr. 1), positivlisten for faglærte (§ 9 a, stk. 2, nr. 2), beløbsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 3), forskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 4), gæsteforskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 5), traineeordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 6), særlige individuelle kvalifikationer (§ 9 a, stk. 2, nr. 7), ansatte på boreplatforme m.v. (§ 9 a, stk. 2, nr. 8), fodermestre og driftsledere (§ 9 a, stk. 2, nr. 9), Start-up Denmark (§ 9 a, stk. 2, nr. 10), arbejdsmarkedstilknyningsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 11), den supplerende beløbsordning (§ 9 a, stk. 2, nr. 13) og fasttrackordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14). Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 1. pkt., skal udbetaling af løn til en udlænding, der gives opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7, 9 eller 11-14, ske til en dansk bankkonto. Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 2. pkt., skal udlændinge, der ikke allerede har opholdstilladelse af mindst 3 måneders varighed, inden for 90 dage fra indrejsetidspunktet, hvis udlændingen er indrejst i Danmark, efter at udlændingen er meddelt opholdstilladelse, eller i andre tilfælde inden for 90 dage fra tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse oprette en dansk bankkonto, hvortil udlændingens løn skal udbetales. Det foreslås i § 2, stk. 2, at lovens § 1, nr. 5-7, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse. Forslaget indebærer, at udlændinge, der før den 1. juli 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter forskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 4), beløbsporet på fasttrackordningen (§ 9 a,

stk. 2, nr. 14, litra a), forskersporet på fasttrackordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra b), uddannelsesporet på fasttrackordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra c) og korttidssporet på fasttrackordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra d), fortsat vil være underlagt et krav om, at deres løn skal udbetales til en dansk konto, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 1. pkt. Dette vil gælde, uanset om opholdstillade meddeles før eller efter den 1. juli 2024. Forslaget indebærer endvidere, at udlændinge, der før den 1. juli 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7, 9 eller 11-14, fortsat vil være underlagt 90-dageskravet i den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 2. pkt. Dette vil gælde, uanset om opholdstilladelse meddeles før eller efter den 1. juli 2024.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 20. marts 2024 og var til 1. behandling den 12. april 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 23. januar 2024 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 57. Den 20. marts 2024 sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 12 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 27 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Thomas Skriver Jensen (S) fmd. Bjørn Brandenborg (S) Frederik Vad (S) Louise Mehnke (S) Gunvor Wibroe (S)

Malte Larsen (S) Rasmus Stoklund (S) Thomas Jensen (S) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V)

Erling Bonnesen (V) Heidi Bank (V) Mohammad Rona (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU)

Peter Skaarup (DD) Inger Støjberg (DD) Steffen Larsen (LA) Helena Artmann Andresen (LA) Brigitte Klintskov Jerkel (KF)

Per Larsen (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Mikkel Bjørn (DF) Carl Valentin (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Helene Liliendahl Brydensholt (ALT)

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5